

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIETUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSED INVENIT SIDI DOMUM

ET TURBES NIDUM ALFARIA

XIX. ÉVF. 1918. 10. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 5 korona.

Megjelenik minden hó elején.

Deplacatum nyomda r. 1

VIRGO IPSUM, QUEM GENTU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM FOCCE AGNUS DEI

PARCE POPULO TUO.

TARTALOM: *Dr. Wéber Pál*: A boldog élet titka. — *Szepessy László*: Mária siralma. — *Dr. Huszár Elemér*: Az Oltáriszentség az új egyházi törvénykönyvben. — *Dr. Várkonyi Fidél*: Szent Majella Gellérti élete és szeretete a legméltoóságosabb Oltáriszentség iránt. — *Eöry János*: Patakyék. — *P. Nagyfalusy Lajos*: Jesu corona virginum... — *Horváth Rezső*: «Sziveket koldulok.» — Irodalom. — Oltáregyleti élet. — Kimutatás.

1918 július hónap begyűjt adományok: dr. Mészáros János ügyv.-igazgató által: özv. Czimeres Károlyné 4 K, Nemeskay Gizella 15 K, Bugár Ludovika 4 K, Beniczky Etel 2 K, Philipp Karola 2 K, Felföldy Gézané 10 K, Tornyai László 1 K, Tornyai Lászlóné 1 K, Bursáki Anna 2 K, Kálvin Jánosné 2 K, Kupó Anna 3 K, Fábrián Gáspárné 5 K, Pálffy Aladárné 5 K, összesen 56 K; Bajnoka Margit 10 K, Rimóci tagok 5 K, Faragó Józsefné 4 K, Mártyán József 2 K, Mangur Károly 1 K, Pattantyus Mihály 1 K, Köszter Terézia 3 K, Hlész K. 2 K, Juhász Mária 2 K, Szabó Mária 2 K, Nyitra nagykéri tagok 40 K, Szepesegyházmegyei tagok 354 K, Békési tagok 10.64 K, Ohnyecz Györgyné 2 K, Matyók Karolin 1 K, Krajcsovics Antalné 1 K, Krajcsovics Aranka 1 K, Szöllösy Ilona 3 K, Mika Ferenc 2 K, Riegel Vincéné 2 K, Sztankovics M.-né 10 K, Papp Istvánné 9 K, Lázár Mártonné 2 K, Hraskó Antónia 20 K, Szabó Mariska 10 K, Balonyi Ilona terjesztőnő által 6 K, Kozárics Anna 1.50 K, Tarnaméri tagok 30 K, özv. Kluzatsek Rezsőné terjesztőnő által 14 K, Stahly Ignácné 4 K, Tóth Pál és neje 4 K, Várady Elekné 4 K, Csura Terézia 2 K, Tóth Mariska 1 K, Tóth Magdolna 1 K, Papp Mózes 2 K, Weisz Berta 1 K, Feisztl Edéné 1 K, Schweigert Vincéné 1 K, Bende Ida 2 K, Paulus Józsa és Teréz 4 K, Védfalusi tagok 65 K, Melhardt Pál, Pálné és Margit 9 K, Dominek Sándor 1 K, Vágó Alajosné 2 K, Egegi és Szalatnyai tagok 103.51 K, Osváth Margit 2 K, Bugarits Károlyné 1 K, Schöberle Józsefné 1 K, Damjanovits Ödönné 4 K, Bohovesik Mária 4 K, Ószlay Jánosné 2 K, Horváth Margit 2 K, Kelemen Mátyásné 10 K, Dezső Józsefné 2 K, Tomory Erzsébet 50 fill., Lorenz Adél terjesztőnő által 25 K, Mózes Mórné 2 K, Poór Erzsébet és Mária 4 K, Hermann Margit 6 K, Karkis Kornélné 2 K, Matusz Gizella 60 fill., Olasz Anna 1 K, Gáspár József 2 K, Tamás Mária 4 K, Szabó Borbála 2 K, Budaujlaki tagok 90.48 K.

1918. augusztus hónap befolyt adományok: Borbélyi Katica 20 K, özv. Danczinger Józsefné 4 K, Bozóky Bonaventura 2 K, Bozóky Bonaventuráné 2 K, Fábrián Antónia 2 K, Schöner Jozefin 1 K, Mika Ferenc 2 K, Fejes Istvánné 1 K, Stiepek Pálné terjesztőnő által 58 K, Nagyenyedi tagok 14 K, Arányi Erzsébet 4 K, Belházy E.-né 3 K, Frey Józsefné, Mariska, Vilma és Ilona 4 K, Vendég Katalin 2 K, Szelesznik Franciska 2 K, Szelesznik Mária 2 K, Kiss Aladárné másodelnöknő által 325 K, özv. Talabér Mártonné 1 K, Fridrik Róza 1 K, Buday Józsefné 1 K, Kálmán Ervinné 1 K, Riéhl Róza 2 K, Halász Mihály 10 K, Halász Mihályné 5 K, Schmidt Józsefné 5 K, Faragó Julia 60 fillér, Schreiner Józsefné 3 K, Mészáros Károlyné 20 K, Eperjes egyházmegyei tagok 18.63 K, Takács Karolin és Gizella 9 K, Weisz Jánosné 9 K, Weisz Róza 9 K, Niedermann Józsefné 2 K, Vesela Helén 2 K, Cigli Ferencné 2 K, Matula Istvánné 2 K, Cseplák Amália 10 K, Békéscsabai tagok 120 K, Rózsa Rózsá 4 K, Lukács Anastázia 2 K, Földy Ferencné 1 K, Holenda Ada és Mihály 2 K, özv. Keller Károlyné 2 K, Bakos Jánosné 9.20 K, Kajlinger Mihályné 9.20 K, Lelkesi hivatal Battyán 2 K, Vitályos Gizella 2 K, Kiss Ilona 30 K, özv. Hinterstein Bódogné 2 K, Holecz Anna 7.67 K, Tatabányai tagok 18 K, Zavoda Mihályné 1 K, Iszkra Teréz 2 K, Debreczeni Józsa terjesztőnő által 32.20 K, Bozóky Erzsébet 2 K, Seiff Karola 4 K, Viktor Józsefné 1.20 K, Dorogi tagok 49.50 K, Nagytétényi templomépítő-bizottság 200 K, özv. Gazder Józsefné 4 K, Lindmayer Margit 2 K, N. N. 1 K, Wiener Ferencné 2 K, özv. Geba Viktorné 2 K, Jászladányi tagok 6 K, Garasits Ágnes 3 K.

ÖRÖKMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

A boldog élet titka.

SOKAN, nagyon sokan próbálkoztak már tisztán az emberi értelemre hagyatkozva oly elveket nyújtani az emberiségnek, melyek mint világító fáklyák szolgáljanak a boldogságra vezető uton. Jöttek és jönnek az emberi szónak mesterei s a Múza hárfáján versekben öntik ki érzelmeiket, hogy felhangoljanak másokat és boldogítsanak. Jöttek és jönnek a nagy kutatók és természettudósok, kimondván a tudományosság nevében az ember függetlenségét Istentől, kinyilatkoztatástól, vallástól s pusztán a szép természet erejével iparkodnak az embert a boldogság és megelégedettség révpártjára vezetni. Jöttek és jönnek az államelmébe szerelmes politikusok és az egyháztól elszakított mindenható állam formái és keretei között vélik feltalálni az emberi szív legsajátosabb óhaját: a boldogságot. Az élet eme poros országútján már oly sokan jártak és vég nélkül folyton fáradoznak a sok csalódással teljes és délibábos vándoruton. Vándoruton vannak állandóan, mert pihenőt a lélek számára nem találnak. Hogy is találnának! Hiszen lelki pihenő, vagyis boldogság hogyan is volna képzelhető ott, ahol a lélek el van zárva az Urához való odajutástól!? Hogyan is volna található megelégedettség ott, ahol minden gondolat koncentráliódik, összpontosítatik az emberi kényelem előteremtésére, előkészítésére és ahol oly kevés a törekvés a lelkiség után!? Ha valamikor, hát ma ugyancsak megfoghatuk nem szóval, hanem bizony tapasztalással, hogy minden emberi hivalkodás és törtetés az Úr szent evangéliuma nélkül tényleg bábeli-toronyépítés: a sok fáradság jutalma a nagy kiábrándulás és csalódás. De tekintsünk el a fizikai és technikai résztől és nézzük azok táborát, akik lobogó idealizmussal világot megváltó bölcséleti rendszereket alkottak s jöttek a sokat botorkáló, még többet szenvedő szegény emberiség megváltására. Kevésben találunk oly sok változatot, mint épen a bölcséleti rendszerekben. Egyik így, a másik úgy vélte összpontosítani az emberi értelem kincseit, hogy boldogságot epedő lelkünk kielégíttessék.

Napról-napra új és új nagyságok jelentkeztek és követeltek eszméiknek, gondolataiknak feltétlen behódolást és engedelmességet. Könyvet könyv után írtak, gombamódra termelődtek a boldogító rendszerek:

egyik ebben találván az ember célját, a másik újból máshol kutatta és keresgélte az ember rendeltetését. Valamennyi a tekintély elvével és súlyának tudatával gyűjtötte maga köré a tanítványokat. És a vége? Újból csak kiábrándulás és csalódás. Amint egyik nap tolja a másikat, hasonló gyorsasággal váltakoztak a rendszerek és adták egymásnak helyüket a bölcselek. Könyv könyv után került be a könyvtárak poros állványaira, csak egy könyv maradt meg az emberiség kezében: az Úr Jézus szent evangéliuma. A bölcsek bölcse: a Megváltó nyomában nincs csalódás, hanem megtérés és üdvösség. A boldog életnek bölcseleti rendszerét Jézus Krisztus állapította meg és foglalta össze. Aki őt követte, nem járt sötétségben. De nem elégelte meg az Úr írással; ő ennél többet, valóságot akart nyújtani, amikor megalapítván az Oltáriszentséget, önmagamagát nyújtja nekünk, hogy «örömünk teljes legyen».

«Kívánva kívántam megenni veletek a husvétot» — mondotta az utolsó vacsorán. Egész életén vörös fonálként húzódik végig szívének kívánsága, hogy örömteljes életének részeseivé tegyen bennünket az Oltáriszentség által. Ha pusztán jelet és emléket akart volna nekünk hagyni, nem volna értelme a «kívánva kívántam» kifejezésnek. Nem. Az Üdvözítő ismerte az emberi életnek nemcsak organizmusát, de pszichológiáját is. Jól tudta, hogy bölcseleti rendszerek nem elégségesek az emberi szív kívánalmainak; a léleknek nem teória, hanem eleven, élő valóság kell. Örült az Úr lelke, amikor ezt az izzó valóságot nekünk nyújthatta. «Kívánva kívántam» — mondotta; mintha csak hallanánk örömszívének kitérőseit: boldogságom, hogy benneteket is részeseivé tegyelek az én örömömnek és boldogságomnak. Itt van: «vegyétek és egyétek».

Mily csodálatos mélysége az isteni bölcseségnek, amikor a leg-sajátosabb módon avat be Szívének titkaiba. Van-e ennél fölségesebb? Akik megállnak e nagy ténynél, azok biztos talajon vannak: megtalálták a boldog élet titkát. Mily sokan vannak, kik eszméken, elveken, világot boldogító rendszereken töprengenek s törik fejüket; hosszú emborsor követi őket a tudásnak tógájában, de jellemzésük a nagy nyugtalanság és boldogtalanság. S hála Istennek, sokan vannak, akik a fölséges oltártitok köré gyülekeznek s erős lélekkel, csodálatos kitartással dolgoznak és jellemzésük valóban a megelégedettség, vagyis boldogság.

Legyünk hálásak a bölcsek királyának: Krisztusnak, hogy nekünk az Oltáriszentséget hagyta. Itt nemcsak gondolatot, elvet, eszméket találunk, hanem biztos életprogramot és valóságot. Legyen áldva isteni bölcsesége és jósága, mert ez kellett nekünk. Legyünk tehát hálásak a nagy kegyért és sohase legyen ránk vonatkoztatható az isteni Mesternek a szamariai asszonyhoz intézett szava: «vajha tudnád Isten ajándékát!?»

Dr. Wéber Pál.

MÁRIA SIRALMA.

Népem, magyar népem,
Én édes országom,
Szépséges orcádon
Bú felhőjét látom.
Panaszold el gyászod
Én országom népei
Ki védjen meg téged,
Ha Anyád se védne.

Szószóló szavammal
Én mindig ott leszek,
Hol eldől a sorsod,
Hányatott életed.
Bús fejed ne hajtsd
A kétség ölébe,
Örök pajzsod leszek
Én országom népe.

Az Oltáriszentség az új egyházi törvénykönyvben.

Irta: *Dr. Huszár Elemér.*

III-ik könyv. I. rész: A szentségekről.

III. cím: A legszentebb oltáriszentségről.

801. kán.: A legszentebb oltáriszentségben kenyér és bor színe alatt maga az Úr Jézus Krisztus foglaltatik, áldoztatik fel és vétetik.

A 801. kán.-hoz: Jézus Krisztus teste és vére foglaltatik az oltáriszentségben kenyér és bor színe alatt, mondja az 1275-iki laterani zsinat I. kán. ut ad perficiendum mysterium unitatis accipiamus ipsi de suo, quod accepit ipse de nostro. Azt akarta az Üdvözítő, mondja a tridentí zsinat XIII. ülész. az oltáriszentségről hozott dekr. 2. fej., hogy lelki eledelül vegyük e szentséget magunkhoz s a XXII. ülész. a szentmiseáldozatról szóló tanítás 6. fej. a zsinat kifejezi óhaját, hogy minden szentmisénél legyenek hívek, akik az oltáriszentséget magukhoz vegyék, azaz szentáldozáshoz járuljanak. Az új Codex a szentségekről szóló rész III. címében a szentmiséről és a szentáldozásról s az istentiszteletről szóló részben tárgyal az oltáriszentség őrizete és tiszteletéről.

I. FEJEZET.

A legfelségesebb szentmiseáldozatról.

I. szakasz: A szentmiseáldozatot végző papról.

802. kán.: A szentmiseáldozatot bemutatni csak a papoknak van hatalmuk.

A 802. kán.-hoz: Krisztus csak az apostoloknak s utódaiknak adván a hatalmat, hogy a kenyeret és bort az ő testévé és vérévé változtassák, a szentmiseáldozatot csak az érvényesen felszentelt pap mutathatja be. Hormisdas pápának (514—8.) a Dekr. V. k. 28. c. 1. fej.-be felvett dekr. szerint az, aki felszentelés nélkül misézni merészel, kiközösítendő s soha fel nem szentelhető. VIII. Kelemen 1601. dec. 1-i Etsi alias brevejével a felszentelés nélkül misézőt a világi hatóságnak rendeli átadni, ami alól VIII. Orbán 1628. márc. 23-i Apostolatus officium konst. szerint a kiskoruság sem mentesít, XIV. Benedek pedig 1744. máj. 7-i Sacerdotes brevejében kimondja, hogy nem a vádlónak kell a felszentelés hiányát, hanem a vádlottnak a felszentelést bizonyítani; hogy a büntetendő cselekmény tényálladékát maga az Úrfelmutatás tettetése megállapítja, még ha

az átváltoztatás szavait nem is mondta ki; 1757. aug. 17-i Divinorum brevében pedig kimondja, hogy még az inquisitio előtt tett töredelmes vallomás sem mentesít a világi hatóságnak való átadás alól. A modern állami bíró tv. e cselekményt természetesen csak annyiban bünteti, amennyiben az az állam által elismert vallás szertartásai gyakorlására szolgáló helyiségben nyilvános botrányt képez. A Codex 2322. kán. szerint a felszentelés nélkül misézést tettető az Apostoli Széknek különös módon fentartott kiközösítés alá esik, azonkívül, ha világi, megfosztandó az Egyházban esetleg bíró díjazásától vagy hivatalától, ha egyházi: letétellel sújtandó.

803. kán.: Nem szabad több papnak együtt miséznie, kivéve a papszentelés és püspökszentelés miséjében a Pontificale Romanum szerint.

804. kán.: 1. §. A nem azon templom szolgálatához, melyben misézni kíván, tartozó pap, bemutatván, ha világi: püspökének, ha szerzetes: főnökének, ha keleti szertartású: a S. C. pro Eccl. Orient. hiteles s még érvényes ajánló levelét, miszéshez bocsátandó, kivéve, ha nyilvánvaló, hogy közbe valami olyast követett el, amiért a miszésétől eltiltandó.

2. §. Ha nincs ily levele, de a templom igazgatója megbízhatósága felől egészen bizonyos: miszéshez bocsáthatja; ha azonban a templom igazgatója előtt ismeretlen, egyszer vagy kétszer, egyházi ruhába öltözve miszéshez bocsátható, ha a templomtól, melyben miséz, ezért bármi címen semmit el nem fogad s nevét, állását, egyházmegyéjét külön könyvbe bejegyzi.

3. §. Az e tárgyban, jelen kánon előírásainak fentartásával a helyi püspöktől adott különös szabályok mindenki, még a kivett szerzetesek által is betartandók, kivéve, ha szerzeteseknek saját szerzetük templomában miszéshez való bocsátásáról van szó.

A 804. kán.-hoz: Hogy a helyben ismeretlen pap püspökének ajánló levelével köteles igazolni, hogy nem áll oly egyházi fenyték alatt, mely őt a miszésétől eltiltaná, már a 341-i antiochiai, a 343-i laodiceai, a 348-i karthagói s a 451-i kalcedoni zs. kimondja s a tridenti zsinat a XXIII. Sess. 16. ref. dekr.-ban megismétli, eltörölve ezzel III. Sándor dekr.-t, aki a tengerentuli paptól 5 püspök által aláírt ajánló levelet kívánt, de eltörölve III. Ince dekr.-t is, aki az ajánló levél nélküli papnak a titokban való miszését megengedte. Jogában van a püspöknek azt is megkivánni, hogy az idegen papok ajánló levelei neki láttatás végett bemutatassanak s e rendelet betartására még a szerzeteseket is egyházi fenytékekkel kényszerítheti, egyedül abba nincs joga avatkozni, hogy a szerzetes templomok előjárói saját rendjükhöz tartozó szerzetest minő biztosítékok mellett engednek misézni. L. XIV. Benedek 1757. aug. 17-i Quam grave encykl.

805. kán.: Minden pap köteles a szentmiseáldozatot évente többször bemutatni, de a püspök vagy szerzetesfőnök gondoskodik róla, hogy legalább minden vasárnap és parancsolt ünnepen mindnyájan bemutassák.

A 805. kán.-hoz: Krisztus e szavaival: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre, nemcsak hatalmat adott az apostoloknak s utódaiknak, de kötelességükké is tette a misézést, az 1215-i lateráni zsinat azonban csak annyit kíván minden paptól felfüggesztés terhe alatt, hogy legalább négyszer misézzék évenként. A tridenti zsinat ugyan a XXIII. Sess. 14. ref. dekr.-ban meghagyja a püspököknek, hogy gondoskodjanak róla, hogy ünnep- és vasárnapon minden pap, a lelkipásztorkodásban alkalmazottak pedig annyszor misézzenek, hogy hivataluknak megfeleljenek, de e rendelkezést büntető szankcióval nem látta el: mindazonáltal nemcsak a lelkipásztorkodásban alkalmazott, de minden pap miszési kötelessége összefügg a hívek misehallgatási kötelezettségével, ha tehát valahol a lelkipásztorkodásban alkalmazott papok miséi nem elégségesek ahhoz, hogy a hívek misehallgatási kötelezettségüknek eleget tegyenek, úgy a püspök minden papját egyházi fenyíték alatt kötelezheti ünnep és vasárnap miszésre. A hétköznapi misézést azonban meghagyhatja ugyan, de nem büntetés terhe alatt, sőt magáról a püspökről is csak annyit mond VIII. Bonifác a hordozható oltárt engedélyező dekr.-ban, hogy nem illik, hogy ésszerű ok nélkül ne misézzen, vagy misét ne hallgasson minden nap.

806. kán.: I. §. Kivéve karácsony napján és halottak napján, amikor három szent misét szabad mondani, nem szabad a papnak egy nap több misét mondani, kivéve apostoli engedély vagy a helyi püspök által adott felhatalmazás alapján. 2. §. E felhatalmazást azonban a püspök nem adhatja, csak ha ésszerű ítélete szerint paphiány folytán parancsolt ünnepen a hívek nagy része misét nem hallgathatna; nincs joga azonban egy papnak kettőnél több misét engedélyezni.

A 806. kán.-hoz: A IX. sz.-ban a papok általában annyszor miséztek naponta, ahányszor csak valaki kívánta; az 1022-i seligenstadti zsinat tiltja meg, hogy a pap egy nap háromnál több misét mondjon. II. Sándor 1061—73 közt mondja ki, hogy elég, ha a pap egy nap egy misét mond, amit III. Ince 1206-ban megismétel, két kivételt állítva fel: karácsony ünnepét és szükség esetét. III. Honorius 1216—27 közt már nem engedi meg a manfredoniai érseknek, hogy nagycsütörtökön a garganói szt. Mihály templomban is misét mondjon a zarándokoknak, mert — úgymond — minden papnak, bármily méltóságban legyen is, elég egy nap egy misét mondani. Ennek dacára az 1222-i oxfordi zsinat két misét enged karácsonykor, husvétkor s temetések alkalmával, amit az 1227-i trieri zs. is megenged, az 1231-i roueni zs. is, míg az 1239-i tarragonai zs. már a

szükség esetén való kétszeri misézéshöz pápai engedélyt kíván. Az 1279-i kölni zs. kiközösítés terhe alatt tiltja a kétszerimisézést, az 1517—18-i flórenci zsinat 5 arany fizetésének terhe alatt. XIV. Benedek 1746. márc. 16. Antal huescai püspökhöz intézett levelében fejti ki, hogy szükség esetét, melyben III. Ince a kétszeri misézést megengedi, csak az állapítja meg, ha a nép misehallgatási kötelességét másképp nem teljesíthetné. Ha ez az eset forog fenn, a püspök ez esetben nem ad engedélyt, hanem csak deklarálja, hogy valóban fenforog a szükség esete s ezt teszi saját joghatósága alapján; ahhoz ellenben, hogy engedélyt adjon kétszeri misézésre oly napon, mikor a nép nem köteles misét hallgatni, az apost. Szék felhatalmazására van szüksége: így János eszterg. érsek a Szentsz. fegy. biz. 1914. máj. 9-i engedélye alapján a kétszeri misézésre szóló engedélyt karácsony, husvét, pünkösöd másodnapjára is kiterjesztette. Ettől eltekintve csak karácsony ünnepén mondhat a nyugati egyházban minden pap 3 misét, a keleti egyház ezt a szokást nem fogadta el, amint ezt az 1736-i libanoni zsinat is kimondja, azért XIV. Benedek, midőn örmény szerzetesek azt Livornóban be akarták hozni, 1755. dec. 26-án Lorcati érsek, a hitterjeszt. biz. titkárához intézett levelében eltiltotta, amint már az Inquisitio is megtagadta 1710. márc. 13-án az edessai érsek hasonló kérelmét. Ellenben III. Gyula Aragonia, Valencia és Kasztília tartományára engedélyt adott, hogy halottak napján is minden pap 3 misét mondhasson, az engedélyt XIV. Benedek 1748. aug. 21. dekr. Spanyolország, Portugallia és Délamerikára, XV. Benedek 1915. aug. 10-én az egész Egyházra kiterjesztette. De a pap csak az első miséért fogadhat el alamizsnát, a másik kettőt a szenvedő lelkekért kell felajánlani felfüggesztés terhe alatt, mely alól a püspök csak mint az apost. Szék meghatalmazottja oldozhat fel s csak a jogtalanul felvett alamizsna visszatérítése mellett. Kétszeri misézés esetén a miséző papnak szigorúan be kell tartani, ha a két misét két különböző templomban tartja, a szertart. biz. 1857.-i utasítását, ha ugyanazon templomban: a Rituale függelékében foglalt Gavanti és Merati kommentárjából átvett utasítást.

807. kán.: A pap, aki halálos bűnének tudatában van, bármily bánatot érez is, megelőző szent gyónás nélkül misézni ne merjen; ha gyóntató hiányában, sürgős szükségből, felkeltve a tökéletes bánatot, misézett, minél előbb gyónjon meg.

A 807. kán.-hoz: Hogy bűnös öntudattal misézni nem szabad, azt III. Incének IX. Gergely dekr. III. k. 41. c. 7. fej.-be felvett 1208-i dekr. is kimondja, a trid. zs. pedig a XIII. Sess. az Oltáriszentségről hozott dekr. 7. fej.-ben a tökéletes bánattal nem elégszik meg, hanem a bűnös öntudatú paptól mise előtt szent gyónást követel, csak ha gyóntató

hiányában kénytelen gyónás nélkül misézni, akkor kell utolag minél előbb gyónnia. A XI. kán. pedig azt, aki ennek ellenkezőjét állítaná, kiközösítéssel sújtja. VII. Sándor 1666. márc. 18. kárhoztatta a tételt, mely a trid. zs. e rendeletét tanácsnak s nem parancsnak fogja fel, valamint azt is, mely a «minél előbb»-et úgy értelmezi, hogy amikor ismét gyónni fog.

808. kán.: Nem szabad a papnak misézni, ha éjféltől kezdve nincs éhgyomorral.

A 808. kán.-hoz: Ezt először a 393-i hippói zsinat mondja ki, szt. Ágostonnak 400-ban Jaunarínóhoz írt leveléből pedig Gracián is felvette dekr. III. r., 2. dist. 54. kán.-ba. Az 572-i bragai zsinat priscillianus eretnokség maradványának mondja, hogy némely papok gyászmise előtt bort isznak s ezt letétellel rendeli büntetni. Az 583-i maconi zs. megújítva a hippói zs. tilalmát, azt rendeli, hogy a konszekrált kenyér maradványai borral nedvesítve szerdán v. pénteken ártatlan gyermekeknek adassanak, akiknek szintén éhgyomorral kell lenniök. Nagycsütörtökön azonban a hippói zsinat megengedte a mise előtti étkezést, ezt a 692-i trullai zsinat tiltja el. III. Ince 1204-ben mondja ki, hogy binatio esetén nem szabad ablutiót venni, hogy így a második misét is jejunusan mondja. Az 1505-i mexicói zsinat mise előtt a dohányzást is eltiltja, amit azonban XIV. Benedek elavultnak minősít. Ha a miséző pap átváltoztatás után rosszul lesz, úgy, hogy a misét nem tudja befejezni, más papnak, ha nincs is éhgyomorral, kell a misét befejeznie. E kivételes esettől eltekintve, csak a karácsonyféli misét lehet nem éhgyomorral mondani, ha azonban ezt privilegium alapján éjféltől mondja, úgy külön dispensatoria szorul a jejunium alól. A jejunium-szegő pap büntetése a 646-i toledói zs. Gratian dekr. II. r. VII. eset 1. kérd. 16. kán.-ba felvett dekr. szerint a kiközösítés, de a büntetés nem latae, hanem ferendae sententiae, azaz nem önmagától áll be, hanem ítéletileg mondandó ki: a Codex a 2321. kán.-ban úgy az engedély nélkül kétszer miséző, mint a nem éhgyomorral miséző papot a misézéstől való felfüggesztéssel sújtja a püspök által meghatározandó időre.

809. kán.: A szentmisét fel lehet ajánlani úgy bármely éleért, mint a tisztítótűzben szenvedő lelkekért, fentartatván a 2262. kán. 2. §. 2. p. előírása.

A 809. kán.-hoz: A tridentí zs. a XXII. Sess.-ban a szt. miseáldozatról hozott III. kán.-ban kiközösítéssel sújtja, aki azt állítaná, hogy a szentmise csak dicsőítő s hálaadó, nem pedig engesztelő áldozat is. A szentmise tehát felajánlható Isten dicséretére s a szentek tiszteletére s felajánlható élőkért és holtakért, de nem ajánlható fel szentekért, mert mint III. Ince 1202-ben írja János lyoni érseknek: már teljesen boldo-

gok levén, nem szorulnak a mi imádságunkra; nem szabad felajánlani bűnbánat nélkül elhalt bűnösökért III. Gergelynek 732-ben Bonifác érsekhez írt levele, eretnekekért Eutychian pápa kán. szerint, a kiközösítettet pedig, ha bűnbánattal halt el, előbb fel kell oldani a kiközösítés alól, mielőtt érte misézni szabadna III. Ince 1199-i dekr. szerint. Az eretnekek v. szakadárak, kiközösítettek s nem-keresztényekért való misézés tilalma azonban a hivatkozott 2262. kán. értelmében csak a nyilvános felajánlásra vonatkozik, azaz ezek nevét nem szabad a misébe foglalni, lelkében azonban a pap felajánlhatja miséjét ezekért is, sőt élő nem-kereszténytől alamizsnát is fogadhat el érte, eretnektől v. kiközösítettől csak akkor, ha maga az illető saját megtéréseért mondatja a misét, az Inquisitio 1837. ápr. 19. döntv. szerint. Az eretnek v. szakadár, kiközösített és nem-keresztény uralkodóért életében nyilvánosan is lehet a misét felajánlani XIV. Benedek 1756. márc. 1. Ex quo levele szerint, de halála után nem, XVI. Gergely 1842. febr. 13. az augsburgi püspökhöz írt levele szerint.

810. kán.: A pap ne mulassza el a szentmiseáldozat bemutatására ájtatos imával előkészülni, annak végeztével Istennek e nagy kegyelemért hálát adni.

A 810. kán.-hoz: A Missale előírása szerint mise előtt kell a matutinumot és laudest elvégezni.

811. kán.: 1. §. A misézni kívánó pap megfelelő öltözetet hordjon, mely sarkig érjen és saját szertartásának rubrikái által előírt templomi ruhákat. 2. §. Tartózkodjék azonban a kapucium s gyűrű használatától, kivéve, ha a római szentegyház bibornoka, püspök, vagy megáldott apát, vagy apostoli engedély azok használatát miseközben neki megengedte,

A 811. kán.-hoz: Az első században a papok az istentiszteletet ünneplő ruhájukban végezték. A tunikából fejlődött az alba s e fölött viselték a palliumot, melyet az V. sz.-ban a planéta szorít ki, ebből lesz a kazula, míg az alba különböző módosulásai a rochetum és superpelliceum. A mai liturgikus ruhák: 1. az amictus v. humerale, fehér vászonkendő, a VIII. sz. óta szokásos, 2. az alba, fehér vászon ing, a tunikából fejlődött, a 398-i karthágói zsinat 41. kán. rendeli, hogy a diakonusok az albát csak az istentiszteletnél viseljék, ekkor tehát már különbség van a magánéletben viselt tunika s a liturgikus alba közt s az 598-i narbonnei zsin. 12. kán. meghagyja, hogy a mise vége előtt az albát levetni nem szabad, a 633-i toledói zsinat 28 kán. szerint a diakonus szentelésénél kapja az albát. Az alba díszítése a VIII-ik, a csipkedísz a XVI. sz. óta szokásos. Később az albát csak a misénél, más liturgikus funkcióknál pedig a rövidebb superpelliceumot, karinget kezdik viselni, melyet először az 1050-i coyacai zs. említ. 3. A cingulum, mellyel

miként munkaközben a tunikát, ugy keresztelésnél az albát körülövezték, a misénél is használatos liturgikus ruhadarab csak a IX. században lett. 4. A manipulus, az izzadság letörlésére szolgáló sudariumból fejlődött, liturg. ruhadarabbá a VI. sz.-ban lett, a X. sz.-tól kezdve készítik a kasula szöveteiből. Az 1100-i poitiersi zs. 5. kán. megtiltja, hogy a szerzetes, ha nem subdiakonus, manipulust viseljen. 5. A stóla az orariumból származik, mely eredetileg a császári hivatalnokok, utóbb a római klérus hivatalos jelvénye volt. A 343—81. közti laudiceai zs. 22. kán. tiltja meg, hogy a subdiakonus orariumot viseljen, az 503-i bragai zs. 9. kán. pedig meghagyja, hogy a diákonus az orariumot a tunika fölött láthatóan viselje, hogy ezáltal megkülönböztessék a subdiakonusoktól. A 633-i toledói zsinat 40. kán. rendeli, hogy a diákonus az orariumot bal vállán viselje, hogy jobb karját szabadon használhassa, a papnak ellenben ugy kell az orariumot a misénél viselni, hogy az mellén keresztet képezzen a 675-i bragai zs. 4. kán. szerint. A 813-i mainzi zs. 28. kán. pedig azt rendeli, hogy a pap mindig viselje az orariumot, hogy erről ismerjék meg papi méltóságát. A IX. sz.-ban az orarium elnevezést a stóla szó szorítja ki, hogy miért, annak elfogadható magyarázatát a liturgikusok nem képesek adni. 6. A misemondó ruha: a planéta a palliumot az V. sz.-ban kiszorító paenula (a görögöknél ψελόνιον)-nak nevezett köpenyből származik, mint liturgikus ruhát először a 633-i toledói zs. említi, a IX. századtól kezdve kasulának nevezik, melynek csak a fej számára van nyílása, a XII. sz.-tól kezdve kezdik oldalt kivágni. 7. A dalmatika eredetileg Dalmáciából származó, a rendesnél hosszabb s bővebb ujjú tunika volt, mely Szilveszter pápa alatt (314—35.) lett a római diákonusok ruhája, az V. századtól kezdve a pápák ezt más diákonusoknak kitüntetésképp adták, a IX. sz.-tól általában püspöki és diákonusi öltöny lett, mai alakját a XII. sz.-ban nyeri. Adventben, nagyböjtben s pünkösdi vigiliáján a diákonus és subdiákonus dalmatica helyett felgöngyölt misemondó ruhát hord a missale ált. szab. (XIX. /.) szerint, melyet lecke, illetőleg evang. olvasásra levetnek. 8. A palást, cappa, cuculla, pluviale esőköpenyből lett liturgikus ruhadarabbá. 9. A püspöksüveg, mitra v. infula csak a 10. sz.-ban jön szokásba, a keztük a XII. sz.-ban, ellenben szandálokat a papok kezdettől fogva viseltek az istentiszteletnél, de csak a püspöki cipőnek van liturgikus jellege, aki a XII. sz. óta selyem harisnyát is ölt. A gyűrű és pásztorbot mint püspöki jelvény az V. sz. óta használatos.

(Folyt. köv.)

Szent Majella Gellért redemptorista segítőtestvér élete és szerete a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt.

(1726—1755.)

III.

GELLÉRTET elüljárói Paganiból Cioraniba, majd ismét Caposelebe rendelték, hogy tovább bűnhődjék állítólagos nagy bűne miatt. Bár ártatlansága még nem derült ki, mégis igen kedvezően alakult a helyzete. Szent élete azt a meggyőződést keltette mindenfelé, hogy az ellene emelt vád alaptalan. Itt Caposeleben újból megengedték neki a szentáldozást; minden vasárnap egyesülhetett a szentségi Jézussal, de a külvilággal még nem volt szabad érintkeznie. Elképzelhetjük súlyos próbára tett lelkének megkönnyebbülését és mennyei boldogságát, mikor értésére adták, hogy újból nyitva áll számára az út a legszentebb örökök forrásához, a szentáldozáshoz. Mikor itt Caposeleben hosszabb idő után először készült Mesterének fogadására, ezt a napot az Isten csodával tette számára emlékezetessé.

Szombaton este arra kérte Gellért elüljáróját, hogy a másnapi szentáldozásig a legnagyobb visszavonultságban tölthesse el idejét. Kérése teljesült. De másnap reggel szüksége lett volna reá elüljárójának. Hivatta, kerestette, de hiába — Gellértnek nyoma veszett. Felkutatták szobáját, de senki sem talált rá. Közben megjött a házi orvos. Vele is közölték a különös esetet. Ő is elindult Gellért felkutatására, de szintén eredmény nélkül tért vissza. «Nem kell aggódni», szólta a házi orvos, «majd előbújik rejtekéből, ha itt lesz a szentáldozás ideje». S tényleg így történt. A megjósolt időben egyszer csak megjelent a kolostor folyosóján Gellért. Elüljárója mindjárt kérdőre vonta, hogy hol tartózkodott. «A szobámban», volt a meglepő válasz. «Hiszen mindenki kereste és sehol sem találták, hogyan lehetett akkor a szobájában?» folytatta elüljárója. Erre megvallotta Gellért, hogy igen kérte az Urat, tegye láthatatlanná, hogy senki sem zavarhassa a szentáldozásra való készüléskben. S a szent Szűz közbenjárására teljesült kérése, mert ámbár a szobájában tartózkodott s egy széken ült az ajtó mellett, mégis hiába keresték, nem látta senki.

Nemsokára egészen kiderült ártatlansága. A rágalmazó leány súlyos betegségbe esett. Ezen állapotában mindent megvallott gyóntatójának és megkérte, hogy írja meg bűnét szent Alfonznak is. Mekkora volt a szent rendalapító boldogsága, mikor olvasta ezt a levelet. Gellért fényesen kiállotta a próbát. Jutalma maga az Isten szent Fia lett a mindennapi szentáldozásban.

A ritka fényes csillag rövid ideig ragyogott az Egyház egén. Pályáját az isteni Gondviselés rövidre szabta. Minél jobban hanyatlott, minél jobban közeledett földi pályája végéhez, annál erősebb, szebb, tündöklőbb lett ragyogása. Szeretete a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt az eddiginél is bensőbb és erősebb lett: még jobban éhezett utána, gyakrabban látogatta, bizalmasabban társalgott vele. Az éj csendes óráit s a nappali szabad perceket fokozottabb buzgósággal szentelte a szeretet Királyának imádására. Sokszor elég volt az Oltáriszentség megpillantása, hogy elragadtatásba essék. Annyira elfeledkezett mindenről Jézusa előtt, hogy lelki boldogságát hangosan juttatta kifejezésre. Ezzel zavarta mások áhitatát. Elüljárója nem is hagyta szó nélkül. Gellért nem felelt, hanem megfogta elüljárója kezét és a saját szívére tette, mintha csak azt akarta volna mondani: győződjék meg atyám, tehetek-e mást. S a P. rektor tényleg meggyőződhetett arról, hogy Gellért szíve oly erősen dobogott, mintha a mellét akarná szétvetni. Ugyanezt tapasztalta Santorelli, a házi orvos is.

Ezek az erős hatások főképp akkor jelentkeztek nála, mikor szentmisét hallgatott, vagy amikor a szentáldozás után hálaadását végezte. Ilyenkor alig tudta elhagyni a templomot. Mély áhitatba merülve így szokott imádkozni: «Ó édes Jézusom, ne hagyj el többé engem! Azt mondod, hogy balgatag vagyok. Nem, én nem vagyok az, inkább Téged illet ez a jelző. Te a végtelen Isten, itt tartózkodol elzárva éjjel és nappal; és ugyan mi jóban van részed egy ilyen nyomorult teremtménytől? De én mennyit nyerek a Veled, Megváltómmal való érintkezésből!»

Oly gyermeki, benső, bizalmas viszonyra fejlődött szeretete az Úr Jézus iránt, hogy sokszor a legnagyobb sietséggel kellett az oltár előtt elhaladnia, mikor dolga arra vitte, mert attól félt, hogy az Úr Jézus odavonja, megfogja s majd nem tud szabadulni Tőle.

Gyermeeki szeretetét az Oltáriszentség iránt csodás gyógyítás adományával jutalmazta meg az Isten. Sassi Domonkos nevű pap mély melankóliának lett áldozatává. Szellemileg is szinte egészen megzavarodott. Szobájába zárkózott, ott gyakran hangos sirásba tört ki és néha egész csekély dolgok miatt átkozódni kezdett. Már hét évig tartott ez a siralmas állapota. A legszomorúbb az volt benne, hogy sem nem misézett, sem nem áldozott az egész idő alatt. Hiába volt minden földi orvosság, de hasztalannak bizonyult a lelki, égi segítség után való esedezés is. Végre Gellértre gondoltak, tőle várták a szegény pap siralmas helyzetének jobbrafordulását. Gellért jó szíve kész volt segíteni. Elment a beteghez. De mihelyt ez meglátta szentünket, a legnagyobb kiáltásba és szitkokba kezdett. Gellért nem sokat adott erre. Odament hozzá, megjelölte homlokát a szent kereszt jelével. S ime, a dühöngő pap le-

csendesedett, olyan lett, mint egy szelid bárány. Gellért aztán leült vele a szobájában levő zongorához. Megkérte a papot, hogy játszék rajta. Meg is tette. Azután mind a ketten belefogtak a lorettói litánia éneklésébe. Az egész ház összefutott örömeiben. Mindnyájan tanúi lehettek szentünk nagy csodájának. Két nap mulva újra odalépett a már meggyógyult pap az oltárhoz, hol már éveken keresztül nem jelent meg. A legnagyobb áhitattal mondta el szentmiséjét, melyen szent Gellért is megáldozott. Ettől a naptól kezdve rendszeren misézett. Visszatért tehát lelki nyugalma. S ezt Isten után elsősorban az alázatos redemptorista testvérnek köszönhetette.

Hogy ilyen gyenge szervezettel többszöri betegeskedés mellett ennyit dolgozott, imádkozott Gellért, már egymagában is csodaszámba megy. De szervezete végre is felmondta a szolgálatot. Vérköpései oly erősekké váltak, hogy a halál közelségét jelezték. Nagy szenvedését szent megnyugvással, Isten szent akaratát magasztaló lélekkel viselte el. Mindennap áldozott betegsége alatt is; de szept. 5-én (1755) ünnepélyes módon szent útravaló gyanánt nyujtották neki az Úr szent testét. Ágyában felemelkedve mély áhitattal fogadta szívébe drága Mesterét, hogy kalauza legyen az örök hazába. A szentáldozás után arra kérte rendtársait, hagyják magára, hogy a legnagyobb csendben mondhasson köszönetet azért a sok kegyelemért és vigasztalásért, melyben Jézusától részesült, azért a sok boldog óráért, melyet Vele együtt tölthetett itt a siralom völgyében.

Szenvedés után sóvárgó lelke bőven ihatott a testi szenvedések poharából is. Végre 1755 okt. 16-án kora hajnalban harmincéves korában ütött lelke számára a szabadulás órája a test börtönéből az örök szabadság, az örök fényesség hazájába. Most már színről-szinre láthatja Isten szent arcát, melyet eddig a szentségi színek eltakartak előle.

* * *

Kövessük őt az Oltáriszentség nagy szeretetében és imádkozzuk buzgó szívvel szent Tamás szép imáját:

«Jézus, most csak arcod fátylát láthatom,
Kérlek, Uram, add meg, mire szomjazom,
Boldogan láthassam egykor színedet
És dicsőségben dicsérhesselek. Amen.»*

(Zircz.)

Vdrkonyi Fidéél dr.
S. O. Cist.

* P. Dilgskron C. SS. R.: Leben des Heiligen Gerard Majella. 5. kiadás, Dülmen i. W. 1905. Laumannsche Buchhandlung, 400 oldal.

X.

TELTEK, multak a napok, a hetek, a hónapok. A Jani, mint valamikor mondotta, beletalálta magát a szerepébe. Bájos arcú kis gyermekek, hatalmas szál férfiak, öreg anyókák egyforma áhitattal hallgatták a beszédeit, amelyeket egyenesen a szivéből merített: tele volt az lángoló buzgalommal s a legnagyobb őszinteséggel. Ha az utcán végigment, már messziről köszöntötték az emberek. Majdnem röstelte is egy kicsit a dolgot s többször jött olyasféle gondolata: hogyan jutok én ahhoz, hogy meglett emberek köszöntenek s annyira a kedvemet keresik, nekem, aki jóformán még gyerek vagyok. Vagy amikor a gyóntatószékben ült és az élet terhétől meggörnyedt idős férfiak és asszonyok térdeltek eléje és kitárták előtte a szivük-lelkük titkait és kérték, hogy bocsássa meg a bűneiket, szabadítsa meg őket vétkeik kötelékétől, akkor a Janni méltatlannak érezte magát; viszonzásul a nagy kitüntetésért, amit az Úr Jézustól kapott, minden erejét megfeszítette, hogy az embereket minél közelebb vigye hozzá; a gyónók bizalmát őszinte szeretettel viszonzotta, kifogyhatatlan volt a vigasztalásban, a jó tanácsban. Szerette, becsülte is mindenki s büszke volt az, eldicsekedett vele, aki egypár percig beszélgethetett a káplán úrral.

Püspöke figyelemmel kísérte, érdeklődött a Jani működése iránt, kit műveltségéről, finom modoráról, szerénységéről már régebben ismert. Örömmel olvasta folyamodványát, amelyben egy kedves falusi plébániát kért. Rögtön írt sajtókezüleg és Isten áldását kérte önálló lelkipásztori működésére.

A Janiból, a káplánból plébános lett. Csendben dolgozott, élt a hiveinek. Szép kertje volt, tele gyümölcsfával, hatalmas diófákkal. Ott szokott sétálgatni reggel és este, ott a kerti padon ülve szokott breviáriumozni. Letette néha ilyenkor maga mellé az imakönyvét, elgondol-

codott a pad támlájára könyökölve; hogy miről, azt csak ő maga tudta, meg a jó Isten. Estéknént bent a hálószobájában az imazsámolyára térdelt, sokszor a kezébe rejtve az arcát; föl-föltekintett az előtte függő feszületre, az elefántcsontból faragott Krisztus alakra.

Nevetni ritkán nevetett. Sokkal többször látták komolyan, mint mosolyogva. «Derék jó ember a mi plébánosunk» — mondogatták a hivei.

Édes anyja, a jó anyuka — mert még mindig így szólítottatta őt — sokszor meglátogatta a fiát, néha heteket töltött nála. Feltűnt neki a fia komolysága; titkos aggodalom támadt benne, de soha nem kérdezte, nem merte kérdezni: Bánt valami téged Janim? Ha valamikor, hát most elhalmozta őt anyai szeretetének ezer jelével, hogy jó kedve legyen és semminek a hiányát ne érezze.

Épen egy évet töltött a Jani új hivei között, amikor gyászjelentést kapott; a Tuki írta; látszott az írásán, hogy remegett a keze, mikor e rövid jelentést írta: Kedves Jani! A férjem tüdőgyulladásban meghalt. Ez lett a vége annak a meghülésének, amiről a múlt héten írtam neked. Vasárnap temetjük; tudom, hogy nem jöhetsz, azért a temetésre nem is hívlak, de a napokban elvárlak. Szomorú nővéred Tuki.

Hétfőn a legelső vonattal ment Jani a nővéréhez, az özvegyé lett Tukihoz. Megsajnálta szegénykét, beleképzelte magát a helyzetébe, amely bizony igen bajosnak látszott. Hiába, mégis csak a férje temetéséről jött; hiába, mégis csak egyedül áll most. Hogyan is lehetne most segíteni Tukin, aki kis leányával most tétován áll, nem tudja, mit kezdjen, mihez fogjon. Ott volt anyuka is. Jani nem sokáig várt, egy-két vigasztaló szó után kimondta a tervét:

— Semmi baj Tukim, eljöttök hozzám mind a hárman. Odahaza a házunkban a Viktor fog letelepedni. Ugyis annyit panaszkodott már, hogy a nagyvárosban nem érzi magát jól, meguntta már. Tovább majd gondoskodik ő magáról. Mi azonban együtt fogunk lakni, csak a halál szakíthat el bennünket egymástól. Ugy-e anyukám? Eljössz-e hozzám véglegesen? Légy nálam otthon. Ugy-e Tukim, te is eljössz? Te is én-nálam légy otthon. Eljössz-e, mondd csak?

És karonfogta nővérét, aki most épen úgy sírt és nevetett egyszerre, mint valamikor, mikor egyszer a Jani kis káplánszobájában panaszkodni akart. Szólni most nem tudott, csak megcsókolta a bátyját hálásan, de benne volt e csókban minden, amit Tuki e percben mondhatott volna. A kis Margit ott tipegett édes anyja mellett, erősen a kezébe kapaszkodott, átragadt órá is a szomorúsággal vegyes boldogság; öntudatlan előérzettel csókolta meg a Jani bácsit, aki magához ölelte a kis hugát gyengéden, szebben, mint az édes apja. Tuki e pillanatban elfelejtette életének minden keserűségét.

Megérkeztek a Jani plébániájának új lakói. Csendes boldogság, ártatlan jó kedv, ideális szeretet költözött velük a házba. A Patakyné asszony most már nyugodt volt gyermekének sorsa felől; főgondja volt, hogy a Jani jól érezze magát; a háztartás gondját magára vállalta s igaz gyönyörűsége telt fiában és lányában, meg a kis unokájában. Nem hitte volna még nem is olyan régen, hogy így találkoznak össze, hogy soha többé el ne szakadjanak egymástól.

Tuki szinte nem tudta, hogyan hálálja meg bátyjának a szeretetét; nem tudta, mit is szóljon hamarjában neki, mikor egyszer a kertben, mikor csak ketten voltak, a Jani megfogta a kezét s azt mondta neki:

— Ne félj Tuki többé senkitől e világon; nem bánt senki többé; én megvédlek még a sárkányokkal szemben is. Érezd magad jól.

Jól is érezte magát; még akkor is boldog lett volna, ha a Jani csak a kis lányát szereti is, pedig őt magát is szerette. Ami gyengédséget és szeretetet a férje nem érdemelt meg s ami vissza volt benne fojtva, azt most a bátyjára árasztotta, mert ő megérdemelte. És hűségesen irogatott a Margitnak, aki tanítónő volt valahol s a hivatásának élt teljesen. És a szabad idejét kézimunkával töltötte s nem tartotta céltalan fáradságnak a templom, az oltár számára dolgozni. Hol egy karinget, hol egy ciborium-köpenyket vagy kék-fehér stolát küldött a Jani templomának. És Jani imáival viszonzta e buzgóságot.

A kis Margit pedig, a Tuki leánya, csak nőtt-nőtt; olyan volt, mint egy kis csicsergő madárka, épen olyan, mint anyukája volt valamikor; mint valami kis angyalka, úgy tudott a Jani bácsinak beszélni, aki sokszor az ölébe vette, sokszor megsimogatta dús aranyzőke haját, sokszor megcsókolta kis arcocskáját, sokszor mesélt neki az angyalkákról, a kis Jézusról, meg a szűz Máriáról, válaszolt neki ezer apró bohó kérdéseire. Úgy tudott vele foglalkozni, hogy anyukája se különben.

Nemsokára iskolás lányka lett a Margit; elvégezte az első osztályt s következett a második, az emlékezetes esztendő, amikor először ment áldozni. A Jani bácsi készítette elő; az iskolán kívül is igen sokat foglalkozott vele úgy, ahogyan szeretetéből csak kitellett. Az Úr Jézus aligha tért be valamikor ártatlanabb, szebben elkészített szívbe, mint a kis Margitéba akkor...

Úrnap előtt a Janinak csomag jött a postán. Levél volt hozzá mellékelve:

Főtisztelendő plébános úr! Már régen akartam valami ajándékot küldeni az Ön kedves kis templomának. E pluvialéval most készültem el; sietek elküldeni, hogy az úrnap körmenetnél már magára vehesse.

Szívélyes üdvözzel

Margit.

A plébános úr szívesen fogadta a remekbe készült ajándékot; azt vette magára, mikor az Eucharistiát körülhordozta az utcán. A kis huga is ott volt a fehérruhás leányok között és hintette a Jézuska elé a virágot. A bátyja szeme többször reátévedt; eszébe jutott, mit mondott egyszer szentgyakorlaton a jezsuita páter a virágokról: a rózsa, a liliom, meg az ibolya beszélgettek egymással, hogyan szeretnének meghalni: a rózsa az oltáron szeretne elhervadni, a liliom első áldozó kis leány keblén, az ibolya úrnapi körmenetkor szeretne az emberek lábától eltápasztatni. Nézte a hugát... szemét könnyek lepték el... jobban a kebléhez szorította a monstranciát... nézi, nézi a Legszentebbet... és a hivek éneklék: Ez nagy szentség valóban...

(Vége.)

JESU CORONA VIRGINUM...

Jézus, szüzek koronája,
Égi násznak szent Királya,
Akit ama Szűz fogana,
Ki egymaga volt szűz Anya.

Ki jársz liliom-mezők között,
Eljegyzett szűz arák között,
A kiknek hókara kísér,
Ó, a napnál szebb Vőlegény.

A daluk szebb, mint anyagi,
Nagy boldogság csak hallani,
Ám dallani elragadó,
A lelkeknek szárnyat adó.

Égi Bárány, esdye kérünk,
Hogy a bűnt ne tudja vérünk,
Hogy ne essen soha sárba,
Szüzességünk koronája.

Hála legyen az Atyának,
S kit szűz Anya szült, Fiának,
Szenflélekkel dicsőségben,
Háromságnak az Egységben.
Amen.

P. Nagyfalusi Lajos S. J.

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 41. szám

a legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb
egyházi szerek, ruhák, zászlók stb. gyára.

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 167-34.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

«Sziveket koldulok.»

PÁDUÁNAK világszerte ismert, népszerű fiáról olvastam valamikor egy bájos kis legendát. Antónió, mint ahogy őt a szülői házban nevezhették, azon időben a gyermekkorát élte. Egyszer egy téli estén Antónió hallja, hogy valaki kopogtat az ajtón. Kitarja az ajtó két szárnyát s íme egy kedvesarcú kis gyermeket talál ott mezitláb, elnyűtt, kopottas ruhába öltözve, oldalán egy szegényes kis tarsollyal, mint amilyent kis koldúsgyerekek viselnek.

Antónió gyermeteg kíváncsisággal pillantott bele a kis jövevénynek tarsolyába. Azt hitte, kenyér van benne, ámulattal látta azonban, hogy a tarsolyban szivek vannak, amelyek drágakő gyanánt ragyognak.

— Ki vagy te s mit akarsz? — tudakolta lázas kíváncsisággal.

— Én királyfi vagyok, kolduskirályfi — mondá a jövevény és sziveket koldulok. Most a te szivedért jöttem.

— És hogy hívnak téged? — kérde Antónió.

— Nevemet ismered és naponta emlegeted reggel, délben, este. Az én nevem — Jézus. — Ezt mondotta és eltűnt a szép, kedves kis kolduskirályfi.

Igy szól ez a bájos kis legenda. És nekem az oltáregyesületi munkaév küszöbén a kedves s népszerű Antóniónak ez a szépséges víziója jut eszembe. Ilyenkor, így kapunyitáskor úgy képzelem az Úr Jézust, amint mezitláb, szegény, kopottas ruhában, vállain kis koldusos tarsollyal jár-kei a kiellen világban és sziveket koldul. És úgy képzelem őt, mint egy elhagyott, szomorú kis gyermeket, ahogy fakult kis köntösében kopogtat a csukott ajtókon, mondván: Íme, a madaraknak fészkeik vannak és a rókáknak barlangjaik, nekem azonban nincs mire a fejemet lehajtsam.

Igy szól az Úr és van-e szív, mely ettől a hangtól el nem lágyulna s tette nem serkenne?

Az Oltáregyesület buzgó hölgyei minden időben nagyszerű tanúságot tettek arról, hogy látják s fájó szívvel érzik a nincstelenséget, mely az Úr Jézust az ő hajlékaiban körülveszi. És ismerve ama proletársorsot, mely környezi az Urat az ő templomaiban s tudva, mily tisztelet és imádás illeti e királyfiút, nemes vetélkedéssel sereglettek minden időben az ő szent oltárai elé és az Oltáregyesület munkaóráira, hogy amott imádják, magasztalják, engeszteljék őt, emitt pedig legalább egy köntöst varrjanak az Úrnak. Valósággal a szívüket tették le az Oltáregyesület női az Úr lábai elé és a lelküknek bársonyával takarták be az Úr Jézust az ő templomaiban s tették akárhányszor királyi sátrakká az Úrnak inséges, szerény hajlékait.

Igy tettek a múltban. Az ő teljesítményeik önmagukat dicsérik és önmagukat magasztalják. És vajjon kell-e nekik mondani, hogy tartsanak ki az Úr Jézusnak szeretetében és szolgálatában? Kell-e mondani a méhnek, hogy szorgoskodjék és a tavasznak, hogy borítsa virágba a mezőket, vagy a virágnak, hogy illatozzék.

Nemde az Oltáregyesület nőinek a természetrajzához tartozik e kettő: imádni az Úr Jézust és szolgálni őt és lényegükhöz tartozik ama felmagasztosult szeretet, melynek tárgya a templom s himnusza a 25. zsoltár, mely így hangzik:

— Dilexi decorem domus tuae!

— Uram, szeretem a te hajlékaidat!

Munkatér és munkaalkalom van akármennyi s vár akármennyi az Oltáregyesület buzgó úrnőire s tagjaira — intra et extra muros — az Oltáregyesület falain belül és kívül. Belül: imádásórák, közös istentisztelet, kézimunkaórák, ápolónői szolgálat az Oltáregyesület hadikórházában. Kívül: apostolkodás, taggyűjtés, *lapterjesztés*. S itt elsősorban az *Örökimádás* és *Jézusom Örömom* eucharisztikus lapokra gondolunk. Amazt minden oltáregyesületi tagnak, emezt minden katolikus gyermeknek kellene olvasnia.

Ily munkaalkalmak láttára, melyek a folyó egyesületi évben a tagoknak kínálkoznak s láttára e nagy munkaterületnek, vajjon ki ne hozna áldozatul szabad óráiból egyet-egyét az Úr Jézusért. Ime, az Úr zörget és sziveket keres, melyek tudnak vele együttérezni és ügyeiért lángolni, tenni s kihez-kíhez így szól:

— Most a te szivedért jöttem.

***

Valahol láttam egy szobrot, egy egyszerű, primitív kis szobrot. És a szobor szent Antalt ábrázolta a kisdéd Jézussal s talapzatán e szavakat lehetett olvasni: Adjatok nekem valamit! Valami felejthetetlen kedves benyomást tett ez a kettő: a primitív kis Antónió-szobor és alatta ez a

kis — koldusokra emlékeztető kedves kéregetés, hogy: Adjatok nekem valamit...

Ilyenkor, az oltáregyesületi szorgalmi idő kezdetén, mintha a kisdéd Jézus kölcsönvenné Antóniónak kedvenc szavait s egy kis szomorú, elhagyott gyermek: egy kolduskirályfi ily szókkal üdvözlölné minden tagot:

— Adjatok nekem valamit!

Horváth Rezső.

***

Központ. Október havának minden napján d. u. 1/46 órakor, csütörtökön este 7 órakor *rózsafüzér-ajtatosság.*

Október 13-án, mint a hónap második vasárnapján az Oltáregyesület *közös istentisztelete:* reggel 8 órakor szentmise közös szentáldozással, d. u. 1/46 órakor szentbeszéd és áldás.

Október 14-én d. u. 4 órakor *választmányi ülés.*

Október 21-én d. u. 4 órakor *terjesztőnöi ülés.*

*

Kath. kápolna Novipazárban. Novipazárban — mint az Alkotmányból értesülünk — Tihanyi Aurél cs. és kir. táborigaznokság és a katonai körletparancsnokság előzékenysége folytán sikerült egy szép góthikus kápolnát építtetni. Belgrádot nem számítva — a *novipazári kápolna* az első katolikus kápolna Szerbiában és a Szandzsákban. A kápolna létesítésében nagyobb anyagi támogatással a Tábori püspöki helynökség, az Esztergomi Főegyházmegyei Hivatal és a *Budapesti Országos Központi Oltáregyesület* vett részt.

*

Szives tudomásul. A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület az Örökimádás folyóirat árát július hó folyamán 4 koronáról évi 5 koronára emelte. Az áremelés, melyre a kiadóhivatalt a hihetetlen papírárak, valamint az állandó munkabéremelkedés kényszerítették, az Örökimádás júliusi számában tételt közhirrre. Kéretnek lapunk barátai, *sziveskedjenek* a lap előfizetési árát, illetve az *1 korona árkülönbözetet a kiadóhivataltnak beküldeni.* Felülfizetések köszönettel fogadtnak.

*

Hazajött a János. Az Oltáregyesület derék portása tízenegy hosszú hónapon keresztül járta az olasz front szédítő hegyeit s lakta annak szörnyű kavernáit. S most a napokban tízenegy hónapi hosszú távollét után teljes egészségben és lelki épségben hazaérkezett, mellén a kisezüst éremmel és a Károly-csapatkeresztel. A pokol tornácában, pergőtüzek s rohamok száz viharában ama hatalmas kéz örködött élete és biztonsága fölött, amely oltalmazta egykor Ananiást, Azariást és Mizaelt Nabukodonozor tüzes kemencéjében. S most a derék

fiú hazajött e kezét forró hálával csókolni s egyesülni az Úrral a hősokeket nevelő napi szentáldozásban. Hazakivánczozott egynehány órára atyai barátjához, az Úr Jézus-

hoz, hogy a harcok fáradalmait szent Jánosként az ő keblén pihenhesse ki. Vajha őrizné őt az Úr keze mindenütt és mindenkoron.

IRODALOM

De Marillac Lujza. Élete és működése. Az irgalmas nővérek kiadása. Budapest, I., Ménesi-út 27. Ára? Ki tudta eddig, kicsoda De Marillac Lujza? Nemzetén kívül, valamint a szeretet leányain kívül alig tudott felőle valaki s alig ismerte valaki e csodálatraméltó nő rendkívüli egyéniségét, századokra kiható működését, hősiességét és magasfokú élet-szentségét. De Marillac Lujza a szeretet leányainak, De Paul szent Vince irgalmasnővéreinek alapítónője. Az Úr, mint egykor szalézi szent Ferencnek a vizitációsrend létesítéséhez, úgy szent Vince mellé tiszteletreméltó De Marillac Lujzát küldte segítőtársul. E két nagy lélek 38 éven át együttműködve létesítette a szeretetnek világraszóló műveit, melyek között elsőrangú helyet foglal el a szeretet leányainak, köznyelven: irgalmasnővéreknek társulata, melyben mintegy testet öltött a felebaráti, keresztény szeretet. A tanulságos, szép életrajznak nagy elterjedést kívánunk. Mint egykor a De Marillac Lujza sirját látogató nővérek mindenüvé magukkal vitték az abból kiáradó ibolyaillatot, úgy áraszsa most legalább e szerény füzetke az ő tartalmas s áldásos életének erényillatát s nyerjen meg minél több lelket az Úr Jézus felebaráti szeretetének gyakorlására.

***

Szentóra nyilvános és magán szentségimádásra. Összeállította Veress Ernő. Brassó, róm. kath. plebánia. Ára 30 fill., 100 darab 26 korona. Szerző a Walter-Varga-féle Örökimádás-imakönyvnek, Ligouri szent Alfonz Szentséglátogatások c. könyvének, a Missalének és Breviariumnak, valamint egyéb ima- és meditációs könyvek imáinak színejavát gyűjtötte össze egy kedves csokorba s tette ezt azzal a szándékkal, hogy a szentségimádásnak nyilvános, egységes, könnyen kezelhető s olcsó imaformáját nyújtsa. Szerző mellőzve az imakönyvekbe nem való fellegzős és szentimentális irályt, kis füzetkéjében elismerésreméltó módon a bibliás egyszerűségű szemléltető imastilust juttatja érvényre. Szívből kívánjuk, terjedjen el országszerte e kis füzet az oltáregyesületek tagjai

